

01 | *Prihodi od prodaje*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Prihodi od prodaje u zemlji	242.495	339.114
Prihodi od prodaje u ZND-u i susjednim zemljama	401.916	250.970
Prihodi od prodaje unutar Europske unije	252.270	186.818
Prihodi od prodaje u bivšoj Jugoslaviji, osim Hrvatske	206.758	143.251
Ostali prihodi od izvoza	134.738	118.436
	1.238.177	1.038.589

Od ukupnih prihoda od prodaje koji iznose 1.238 milijuna kuna, prihodi od prodaje proizvoda iznose 801 milijun kuna (2000. godine 663 milijuna kuna), a prihodi od usluga iznose 437 milijuna kuna (2000. godine 376 milijuna kuna).

Prihod od prodaje sadrži prihod priznat po ugovorima o izgradnji u iznosu od 782 milijuna kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

02 | Informacije po segmentima

u tisućama kuna	Mobilni sustavi		Višeuslužne mreže		Proizvodi za individualne korisnike		Ostalo		Ukupno	
	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina
Vanjska prodaja	549.696	300.658	613.555	589.082	-	576	113.925	196.250	1.277.176	1.086.566
Rezultati po segmentima	82.819	41.431	128.827	(20.455)	-	311	12.995	26.976	224.641	48.263
Neraspoređeni troškovi Društva									(42.237)	(50.512)
(Gubitak)/dobitak iz osnovne djelatnosti									182.404	(2.249)
Financijski prihodi									107.143	130.712
Financijski rashodi									(69.568)	(66.087)
Neto dobitak iz financijskih aktivnosti									37.575	64.625
Dobitak prije oporezivanja									219.979	62.376
Porezi									(44.070)	(1.306)
Dobitak financijske godine									175.909	61.070

Mobilni sustavi

Ovaj segment osigurava sistemsku rješenja i mreže uglavnom za operatore pokretne telefonije.

Višeuslužne mreže

Ovaj segment osigurava proizvode i rješenja za nepokretne mreže, kao što su uskopojasne i širokopojasne mreže.

Proizvodi za individualne korisnike

Ovaj je segment usredotočen na potrebe potrošača i na proizvode. Glavni proizvodi su mobilni telefoni i dodatna oprema. Aktivnosti ovog segmenta prebačene su na zajedničko ulaganje društava Ericsson i Sony 1. listopada 2001. godine.

Ostalo

Ovaj segment uključuje poslovne mreže, namjenske mreže, kabele i komponente, komunikacijske sustave za potrebe obrane i zajedničke usluge potpore.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

02 | *Informacije po segmentima* (nastavak)

u tisućama kuna	Mobilni sustavi		Višeslužne mreže		Proizvodi za individualne korisnike		Ostalo		Ukupno	
	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina	2001. godina	2000. godina
Imovina po segmentima	239.997	109.684	267.902	214.904	-	210	49.743	71.511	557.642	396.309
Neraspodijeljena imovina Društva									662.062	639.101
Ukupna imovina Društva									1.219.704	1.035.410
Obveze po segmentima	46.104	28.285	51.465	55.418	-	54	9.556	18.441	107.125	102.198
Neraspodijeljene obveze Društva									1.112.579	933.212
Ukupne obveze Društva									1.219.704	1.035.410
Amortizacija	13.227	8.846	14.765	17.333	-	17	2.741	5.768	-	-
Ostali nenovčani troškovi	2.746	8.530	3.056	16.712	-	16	569	5.561	-	-

Cjelokupna imovina Društva smještena je u Hrvatskoj.

03 | *Ostali poslovni prihodi*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Prihod od provizije	12.667	7.729
Ukidanje rezerviranja (bilješka 29)	16.996	7.085
Prihodi od izdvajanja	-	25.283
Prihodi od restorana	1.171	2.598
Ostalo	8.147	5.255
	38.981	47.950

04 | *Ostali vanjski troškovi (usluge)*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Usluge održavanja	32.845	26.046
Usluge i podrška informacijskih sustava i tehnologije	7.140	5.687
Naknade po osnovi savjetovanja	25.649	34.283
Naknade za preuzete licence	40.597	105.018
Telekomunikacijski i transportni troškovi	34.313	26.971
Ostale vanjske usluge	76.586	84.043
	217.130	282.048

Društvo plaća naknade za korištenje licence za prodaju AXE centrala i ostalih proizvoda. U 2001. godini značajno je smanjena naknada za licence po prodanoj liniji (bilješka 31).

05 | *Troškovi osoblja*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Bruto plaće	193.453	171.512
Doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje	29.896	29.248
Ostali troškovi osoblja	21.572	24.198
	244.921	224.958
<i>Od toga:</i>		
Neto plaće	123.088	103.452
Porezi i doprinosi	100.261	97.308
Ostali troškovi osoblja	21.572	24.198
	244.921	224.958

05 | *Troškovi osoblja* (nastavak)

Na kraju godine Društvo je zapošljavalo sljedeće osoblje:

	2001. godina	2000. godina
Centar za projektiranje i komunikacijska rješenja	184	175
Usluge kupcima	260	272
Institut za telekomunikacije	373	361
Prodaja	76	80
Funkcije podrške (financije, informatika, nabava, pravo, kadrovi, nekretnine, logistika)	237	396
Zaposleni koji rade u inozemstvu	32	33
	1.162	1.317

06 | *Amortizacija i vrijednosno usklađivanje dugotrajne imovine*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Amortizacija dugotrajne materijalne imovine	49.444	47.363
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine	2.337	1.588
Gubitak zbog umanjenja vrijednosti imovine	9.054	-
	60.835	48.951

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti imovine nastao je kod određenih građevinskih objekata kod kojih je povrativa vrijednost bila ispod neto knjigovodstvene vrijednosti (bilješka 15).

07 | *Vrijednosno usklađivanje kratkotrajne imovine*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca	6.626	15.810
Vrijednosno usklađivanje zaliha	7.297	5.674
	13.923	21.484

08 | *Rezerviranje za troškove i rizike*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Rezerviranje za izdane garancije	1.694	7.746
Rezerviranje za obračunane penale	-	13.655
	1.694	21.401

09 | *Ostali troškovi poslovanja*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Putni troškovi i dnevnice	39.189	40.690
Troškovi obrazovanja	11.488	11.220
Ostali poslovni troškovi	18.791	22.713
	69.468	74.623

10 | *Financijski prihodi*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Prihodi od kamata	28.654	16.139
Dobitak od prodaje ulaganja	-	46.241
Primljene dividende	-	939
Pozitivne tečajne razlike	75.651	66.892
Prihodi od tržišnog vrednovanja ugrađenih derivata	2.838	-
Ostalo	-	501
	107.143	130.712

Dobitak od prodaje ulaganja u 2000. godini odnosi se na dobitak ostvaren pri prodaji dionica Zagrebačke banke pa zbog toga u 2001. godini ne postoji prihod od primljenih dividendi.

11 | *Financijski rashodi*

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Negativne tečajne razlike	(63.676)	(65.053)
Troškovi kamata	(1.476)	(1.034)
Gubici od tržišnog vrednovanja ugrađenih derivata	(4.416)	-
	(69.568)	(66.087)

12 Porezi

Porez na dobitak je izračunan u vrijednosti od 20% oporezivog dobitka Društva.

Porezi obuhvaćaju:

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Porez na dobitak tekuće godine	(37.269)	-
Odgođeno porezno sredstvo proizašlo iz privremenih razlika	(6.801)	4.388
Odgođeno porezno sredstvo proizašlo iz prenesenog poreznog gubitka	-	9.846
Smanjenje odgođenog poreznog sredstva zbog promijenjene porezne stope	-	(15.540)
Porezi	(44.070)	(1.306)

Kretanje i sastav odgođenog poreznog sredstva je kako slijedi:

	31. prosinca 2000. godine	Prihod ili trošak u računu dobitka i gubitka	Priznato u glavnici	31. prosinca 2001. godine
u tisućama kuna				
Rezerviranja za sporna potraživanja	15.094	(5.700)	-	9.394
Rezerviranja za zastarjele zalihe	-	1.459	-	1.459
Rezerviranja za naknade zaposlenima	-	793	-	793
Gubitak zbog umanjenja vrijednosti imovine	-	1.811	-	1.811
Rezerviranja za gubitke u ugovorima o izgradnji	-	462	-	462
Dugotrajna potraživanja za prodane stanove	-	-	1.331	1.331
Preneseni porezni gubitak	5.626	(5.626)	-	-
	20.720	(6.801)	1.331	15.250

Iskorištavanje odgođenog poreznog sredstva proizašlog iz rezerviranja za sporna potraživanja ovisi o naplati ispravljenih potraživanja, mogućim tužbama protiv kupaca i postojanju oporezivih dobitaka u budućnosti.

12 | Porezi (nastavak)

Odnos između poreznog troška i računovodstvenog dobitka može biti prikazan na sljedeći način:

	2001. godina	2000. godina
u tisućama kuna		
Dobitak prije oporezivanja	219.979	62.376
Porez na dobitak 20% (2000. godine, 35%)	43.996	21.832
Porezni utjecaj neoporezivih prihoda na utvrđivanje oporezivog dobitka:		
Utjecaji usvajanja MRS-a 39	(1.361)	-
Dobitak od ulaganja	-	(16.667)
Primljene dividende	-	(352)
Porezni utjecaj porezno nepriznatih rashoda na utvrđivanje oporezivog dobitka:		
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	271	-
Troškovi reprezentacije	1.164	3.036
Drugi porezno nepriznati troškovi	-	5.681
Ostalo		
Zaštitna kamata	-	(27.764)
Utjecaj promjene porezne stope na porezno sredstvo	-	15.540
Porez na dobitak tekuće godine	44.070	1.306

Društvo je ispravilo vrijednost određenih sumnjivih potraživanja. Otpisana potraživanja su porezno priznati trošak ako je potraživanje starije od 120 dana ili ako je Društvo utužilo kupca. Ako kupac nije utužen do isteka zakonskog roka zastare, ispravljeni iznos, prethodno porezno priznat, postaje porezno nepriznat. Na kraju godine, iznos ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja od 111 milijuna kuna (bilješka 20) uključuje iznos od 13 milijuna bezuvjetno porezno dozvoljenog rezerviranja za sporna potraživanja nastalog u prethodnim razdobljima, 32 milijuna kuna porezno dozvoljenog rezerviranja iz 2001. godine i utjecaj tečajnih razlika u iznosu od 15 milijuna kuna koji se ne uključuje u privremenu poreznu razliku i izračun odgođenog poreza.

Promjenom poreznih zakona u 2001. godini ukinuta je zaštitna kamata na kapital.

13 | Zarada po dionici

	2001. godina	2000. godina
Neto dobitak razdoblja (tisuće kuna)	175.909	61.070
Vagana sredina ukupnog broja dionica osim vlastitih	1.314.026	1.314.026
Zarada po dionici (kuna)	133,87	46,48

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da nema izdanih potencijalnih običnih dionica.

14 | Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina predstavlja kupljene softverske programe (SAP, SOFTPRO). Promjene vrijednosti dugotrajne nematerijalne imovine u godini završenoj 31. prosinca 2001. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Stanje 1. siječnja 2001. godine	Povećanja	Smanjenja	Stanje 31. prosinca 2001. godine
u tisućama kuna				
Trošak nabave	17.130	1.408	(5.663)	12.875
Ispravak vrijednosti	(11.125)	(2.337)	5.663	(7.799)
Neto knjigovodstvena vrijednost	6.005			5.076

Razdoblje amortizacije dugotrajne nematerijalne imovine prosječno iznosi 4 godine. Smanjenje vrijednosti nematerijalne imovine tijekom godine odnosi se na zastarjele licence koje se više ne upotrebljavaju.

15 Dugotrajna materijalna imovina

Promjene vrijednosti dugotrajne materijalne imovine u godini završenoj 31. prosinca 2001. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Stanje 1. siječnja 2001. godine	Povećanja	Smanjenja	Prijenosi	Stanje 31. prosinca 2001. godine
u tisućama kuna					
Nabavna vrijednost					
Zemljište	18.163	-	-	-	18.163
Zgrade	156.927	-	-	2.392	159.319
Tehnička oprema	201.463	-	(25.674)	49.941	225.730
Ostalo (vozila, alati, namještaj i ostali inventar)	53.626	-	(7.080)	8.499	55.045
Investicije u tijeku	15	60.832	-	(60.832)	15
Predujmovi dobavljačima	8	-	-	-	8
Ukupno	430.202	60.832	(32.754)	-	458.280

	Stanje 1. siječnja 2001. godine	Povećanja	Smanjenja	Prijenosi	Stanje 31. prosinca 2001. godine
u tisućama kuna					
Ispravak vrijednosti i gubitak od umanjenja vrijednosti imovine					
Zgrade	(91.909)	(7.130)	-	(9.054)	(108.093)
Tehnička oprema	(127.928)	(37.919)	25.555	-	(140.292)
Ostalo (vozila, alati, namještaj i ostali inventar)	(37.029)	(4.395)	7.040	-	(34.384)
Ukupno	(256.866)	(49.444)	32.595	(9.054)	(282.769)
Neto knjigovodstvena vrijednost	173.336				175.511
Neto knjigovodstvena vrijednost stanova	2.038				1.679
	175.374				177.190

Povećanja dugotrajne imovine uglavnom se odnose na kupovinu kompjutorske i telekomunikacijske opreme. Velik dio povećanja odnosi se na namještaj zbog preuređenja poslovnih prostora u 2001. godini.

Potpuno amortizirana dugotrajna imovina

Dugotrajna imovina nabavne vrijednosti 113.231 tisuću kuna (2000. godine 98.816 tisuća kuna) još uvijek se koristi iako je potpuno amortizirana na dan 31. prosinca 2001. godine.

Promjena razdoblja amortizacije

U 2001. godini, kao posljedica pregleda korisnog vijeka upotrebe dijelova opreme, Uprava je došla do zaključka da je došlo do promjene u očekivanom razdoblju ekonomskih koristi od opreme. Stoga, Društvo je procijenilo preostali korisni vijek upotrebe opreme i rezultirajuće povećanje u troškovima amortizacije za 2001. godinu iznosi oko 4,5 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti imovine

Uprava je provela pregled umanjenja vrijednosti određenih zgrada. Rezultat tog pregleda ukazao je na to da se jednoj zgradi u posjedu Društva smanjila vrijednost. Vrijednost spomenute zgrade je smanjena na povrativu vrijednost, koja je neto prodajna cijena procijenjena na osnovu primljenih ponuda za kupnju te zgrade. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u računu dobitka i gubitka za 2001. godinu je bio 9.054 tisuće kuna (bilješka 6).

Ugovorne obveze

Nerealizirane ugovorne obveze za kupnju dugotrajne imovine na kraju godine iznose 2.438 tisuća kuna.

16 Ulaganja

Ulaganja se mogu analizirati kako slijedi:

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Zagrebačka banka - depozit	9.420	1.942
Hrvatska poštanska banka, smanjeno za iznos od 14 tisuća kuna ispravka vrijednosti	369	369
	9.789	2.311

17 Ulaganja u pridružena društva

Tijekom 1999. godine Društvo je ušlo u zajedničko ulaganje s društvom EXI Limited, Manchester, Velika Britanija osnivanjem društva EXI d.o.o. za usluge u telekomunikacijama, Zagreb. Udio vlasništva u pridruženom društvu iznosi 25% i bit će smanjeno na 10% nakon ostvarivanja određenih ciljeva. Ulaganje je iskazano po metodi troška. Da je ulaganje iskazano po metodi udjela, dobitak financijske godine bio bi 8 tisuća kuna veći, a neto imovina na kraju godine bila bi 1.034 tisuće kuna veća od iskazane u priloženim izvješćima.

18 Dugotrajna potraživanja

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
<i>Dugotrajni dio</i>		
Kupci u inozemstvu	94.512	45.487
Kupci u zemlji	12.816	27.256
Potraživanja za stanove	5.827	13.083
Krediti zaposlenima	3.836	4.423
	116.991	90.249

Potraživanja od kupaca u inozemstvu izražena su ili u američkim dolarima ili u eurima.

Potraživanja od kupaca u zemlji i u inozemstvu osigurana su bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkoročni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca iskazan je kao kratkotrajna imovina, potraživanja.

Dugotrajni dio domaćih i inozemnih potraživanja s dospijećem u 2003. godini iznosi 98.673 tisuće kuna, a u 2004. godini iznosi 8.655 tisuća kuna.

Potraživanja za stanove iskazana su po amortiziranom trošku i umanjena za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj.

Tijekom 1999. godine Društvo je određenom broju zaposlenih odobrilo stambene kredite u iznosu od 3,9 milijuna kuna. Kamatna stopa ovih kredita povoljnija je od tržišnih kamatnih stopa. Otplata svakog kredita povezana je s protuvrijednošću eura, a vrši se odbitkom iz mjesečne plaće. Krediti su osigurani hipotekama na kuće ili stanove.

19 Zalihe

Zalihe obuhvaćaju sljedeće:

	Bruto		Vrijednosno usklađenje		Neto	
	2001. godine	2000. godine	2001. godine	2000. godine	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna						
Sirovine i materijal	31.373	48.732	(5.985)	(12.756)	25.388	35.976
Poluproizvodi i proizvodnja u tijeku	10.310	18.919	(300)	(2.109)	10.010	16.810
Gotovi proizvodi	5.190	6.899	(678)	(62)	4.512	6.837
	46.873	74.550	(6.963)	(14.927)	39.910	59.623
Predujmovi dobavljačima	1.153	372	-	-	1.153	372
	48.026	74.922	(6.963)	(14.927)	41.063	59.995

Zastarjelim zalihama vrijednost je potpuno (100%) ispravljena. Tijekom godine Društvo je otuđilo određene zastarjele zalihe čija je vrijednost bila u potpunosti ispravljena (bruto vrijednost od 16 milijuna kuna).

20 | *Potraživanja od kupaca*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Kupci u inozemstvu	168.082	61.295
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja	229.568	209.510
Ukupni kupci u inozemstvu	397.650	270.805
Kupci u zemlji	45.465	71.429
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja	47.692	591
Ukupni kupci u zemlji	93.157	72.020
Ispravak vrijednosti sumnjivih ili spornih potraživanja	(111.625)	(108.525)
	379.182	234.300

21 | *Ostala potraživanja*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Potraživanja od zaposlenih	587	287
Potraživanja za porez na dodanu vrijednost	3.309	17.306
Ostala potraživanja	190	165
	4.086	17.758

22 | *Financijska imovina*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Ulaganja raspoloživa za prodaju	34.215	19.032
Zajmovi, depoziti i garancije	6.113	4.419
Ugrađeni terminski valutni ugovori	2.839	-
	43.167	23.451

Ulaganja raspoloživa za prodaju sastoje se od obveznica Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu od 19.328 tisuća kuna (denominirano u eurima) s dospijećem u 2004. godini i godišnjom kamatnom stopom od 8,5% te obveznica Ministarstva financija u iznosu od 14.887 tisuća kuna (denominirano u eurima) s dospijećem u 2008. godini i godišnjom kamatnom stopom 7,24%. Njihova fer vrijednost je procijenjena na datum bilance po tržišnoj cijeni Zagrebačke burze na dan 31. prosinca 2001. godine.

23 | *Novac u banci i blagajni*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Gotovina i depoziti po viđenju	151.601	97.434
Oročeni depoziti s dospjećem do 3 mjeseca	243.068	219.934
	394.669	317.368

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od 96% depozita u stranoj valuti (2000. godine 89%) i 4% depozita u kunama (2000. godine 11%).

24 | *Kapital i rezerve*

Na dan 31. prosinca 2001. godine vlasnička glavica Društva sastoji se od 1.331.650 redovnih dionica, čija je ukupna upisana vrijednost 399.495 tisuća kuna. Nominalna vrijednost dionice je 300 kuna.

Smanjenje dioničkog kapitala Društva u iznosu od 101.871 tisuću kuna temelji se na odluci Skupštine dioničara iz 1998. godine i isplaćeno je dioničarima u iznosu od 101.067 tisuća kuna što je registrirano na sudu 5. siječnja 2001. godine. Iznos razlike od 804 tisuće kuna odnosi se na vlastite dionice posjedovane na taj dan i iskazan je kao premija na emitirane dionice.

Dioničari Društva na dan 31. prosinca 2001. godine su:

	Broj dionica	%
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07%
Mali dioničari i financijske institucije	629.565	47,28%
Hrvatski fond za privatizaciju	30.988	2,33%
Vlastite dionice	17.624	1,32%
	1.331.650	100,00%

Rezerve za vlastite dionice utvrđene su prije otkupljivanja vlastitih dionica kako je zahtijevano Zakonom o trgovačkim društvima. Vlastite dionice nisu prodane tijekom jedne godine od njihove nabave kako je propisano Zakonom o trgovačkim društvima. Nakon savjetovanja s pravnim savjetnicima Uprava je mišljenja da ne može doći do materijalno značajnih posljedica zbog nepoštivanja ove odredbe Zakona.

Zakonske rezerve stvorene su izdvajanjem 5% dobitka tekuće godine, sve dok te rezerve ne dosegnu 5% upisane vlasničke glavice. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobitak financijske godine nedostatan ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te u 2001. godini nije bilo dodatnih izdvajanja.

Rezerve iz pretvorbe nastale su kao rezultat privatizacije Društva nakon izvršene procjene vrijednosti Društva.

24 | *Kapital i rezerve* (nastavak)

Slijedeći uvođenje MRS-a 39, Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, ulaganja raspoloživa za prodaju iskazuju se po tržišnoj vrijednosti, potraživanja po amortiziranom trošku nabave, a svi izvedeni financijski instrumenti (ugrađeni derivati) se priznaju kao imovina ili obveze. Početno stanje glavnice (zadržana dobit) na dan 1. siječnja 2001. godine je ispravljeno. Usporedne stavke iz prethodne godine nisu prepravljene.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene, bile su kako slijedi:

	2001. godina u tisućama kuna	2000. godina u tisućama kuna
14,00 kuna po dionici za 2000. godinu	18.396	-
10,50 kuna po dionici za 1999. godinu	-	13.797

Uprava će predložiti dividendu u iznosu 14,00 kuna po dionici za 2001. godinu.

25 | *Obveze prema zaposlenima*

Društvo nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili Upravu. Za sve zaposlene plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. U dodatku, tijekom 2001. godine Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojem zaposleni imaju mogućnost prijevremenog odlaska u mirovinu.

Ipak, Društvo plaća jednokratnu otpremninu u iznosu od 8 tisuća kuna svakom zaposlenom koji odlazi u mirovinu.

Dodatno, Društvo plaća jubilarne nagrade nakon svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža.

Osnovne aktuarske pretpostavke korištene pri određivanju iznosa obveza za otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2001. godine bile su: diskontna stopa od 7% i stopa prosječnog odlaska zaposlenih od 1,5%.

26 | *Dugoročni krediti*

Dugoročni krediti predstavljaju obveze financijskim institucijama, čije se podmirenje očekuje nakon konačnog utvrđivanja duga bivše Jugoslavije. Kao posljedica toga još nisu određeni rokovi otplate, osim za iznos od 2.365 tisuća kuna (628 tisuća DEM) koji se odnosi na obveze prema Hermes Kreditversicherungs A.G. (Njemačka) koji će biti otplaćen u razdoblju od 1998. godine do 2003. godine.

Ovaj kredit nosi godišnju kamatu od 7,9%. Preostali iznos od 1.916 tisuća kuna odnosi se na dva kredita od tvrtki Crediop i Centrobanca iz Italije i nose kamatnu stopu definiranu od strane talijanskih monetarnih vlasti uvećanu za 0,4% godišnje.

27 | *Kratkoročne financijske obveze*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	169	147
Ugrađeni terminski valutni ugovori	4.416	-
	4.585	147

28 | *Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Obveze prema dobavljačima	22.910	21.226
Obveze prema zaposlenima	35.224	24.203
Obveze po osnovi poreza i doprinosa	290	51
Ostale kratkoročne obveze	336	203
	58.760	45.683

Obveze prema zaposlenima uključuju nagradnu plaću u iznosu od 19 milijuna kuna, (2000. godine 8,5 milijuna kuna).

29 | *Rezerviranja*

Rezerviranja se odnose na troškove rezerviranja za obračunane penale i troškove za izdane garancije. Kretanja su bila kako slijedi:

	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Ukupno
u tisućama kuna			
Stanje 31. prosinca 2000. godine	14.743	22.704	37.447
Rezerviranja u tijeku godine	6.475	-	6.475
Ukidanja rezerviranja u tijeku godine	(8.001)	(8.995)	(16.996)
Iskorištena rezerviranja u tijeku godine	(4.782)	-	(4.782)
Stanje 31. prosinca 2001. godine	8.435	13.709	22.144

Rezerviranja za troškove za izdane garancije napravljeno je da bi pokrilo očekivane troškove garancija za proizvode prodane u tijeku godine. Rezerviranja za troškove penala napravljeno je da bi pokrilo eventualna potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga do kojih je došlo tijekom godine. Ova rezerviranja nisu diskontirana jer utjecaj diskontiranja nije materijalno značajan. Iskorištenje troška garancije i penala se očekuje tijekom sljedeće godine.

30 | *Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja*

	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna		
Predujmovi od kupaca u zemlji	3.338	3.522
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	44.463	41.844
Odgođeni prihodi	16.377	991
Odgođeno plaćanje troškova restrukturiranja	1.226	2.855
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	19.642	14.953
	85.046	64.165

Predujmovi od kupaca u inozemstvu uključuju 19 milijuna kuna primljenih predujmova u razdoblju između 1989. godine do 1992. godine od poštanskih i telegrafskih poduzeća iz bivše Jugoslavije. Tijekom 2000. i 2001. godine, s tim društvima su potpisani novi ugovori i otpočele su nove isporuke. Ovi predujmovi su iskazani po trošku nastanka budući da postoji značajna neizvjesnost kad će se ovi predujmovi moći iskoristiti.

Odgođeni prihodi uglavnom predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima o izgradnji, za koje posao još nije izvršen.

31 | *Potraživanja i obveze prema povezanim društvima*

Stanje obveza i potraživanja prema povezanim društvima bilo je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2001. godine	2000. godine	2001. godine	2000. godine
u tisućama kuna				
Ericsson Telecom	7.875	23.751	39.873	61.165
Ericsson Radio System (Access)	12.195	22.721	27.986	13.401
Ericsson Telefonaktiebolaget LM	-	-	1.875	2.964
Ericsson Business Consulting	-	53	5.680	4.019
Ericsson TEI Roma	441	1.129	-	-
Ericsson Microwave Systems	-	-	1.965	6.238
Ericsson Corporatia AO	9	1.135	1.201	-
Ericsson Utvecklings Alvsjo	2.478	4.628	-	-
Kongsberg Defence Communication Bilingstad	866	1.294	-	-
Ericsson International Services BV	-	-	(544)	2.532
LM Ericsson Limited	-	-	2.315	2.989
Ostala društva	6.205	6.422	2.996	4.573
	30.069	61.133	83.347	97.881

31 | *Potraživanja i obveze prema povezanim društvima* (nastavak)

Ukupna nabava roba i usluga od društava unutar Ericsson grupe tijekom 2001. godine iznosila je 542 milijuna kuna, (2000. godine 493 milijuna kuna uključujući naknade za licence), a prihodi od prodaje društvima unutar Ericsson grupe iznosili su 249 milijuna kuna (2000. godine 246 milijuna kuna). Transakcije su dogovarane direktno između uključenih strana i na pojedinačnoj osnovi.

Društvo plaća naknade za preuzete licence u vezi s prodajom telefonskih centrala AXE i ostalih proizvoda. Ne postoje drugi troškovi za korištenje identiteta Ericsson grupe i drugih usluga Grupe.

Ukupne naknade izvršnom poslovdstvu iznosile su 12.262 tisuće kuna u 2001. godini (2000. godine 10.445 tisuća kuna) i uključene su u troškove osoblja (bilješka 5). Članovi izvršnog poslovdstva posjeduju 2.413 dionica Društva na kraju godine (31. prosinca 2000. godine 2.657 dionica).

32 | *Financijski instrumenti*

Društvo ne koristi izvedene financijske instrumente. Politika upravljanja rizicima koji su povezani s kratkoročnim i dugoročnim financiranjem kupaca, upravljanje novčanim sredstvima, kreditima i obvezama može se sažeti u sljedeće:

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tečaja. Društvo je najviše izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i djelomično eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo svoja likvidna sredstva ulaže u depozite s kratkim rokom dospijeca, ovaj rizik je ograničen na ulaganje u obveznice HZZO-a (bilješka 22) i depozit u Zagrebačkoj banci (bilješka 16).

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskom instrumentu neće ispuniti svoje obveze te da će time prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja, uglavnom zbog nemogućnosti kupaca da osiguraju financiranje projekata od treće strane. Društvo financira kupce do određene razine, što ga izlaže riziku. Novi kupci se prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Potraživanja se pregledavaju najmanje jednom mjesečno. Rezerviranja sumnjivih potraživanja procjenjuju se mjesečno te se mijenjaju ako je to potrebno. Nadalje, postoji rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan dio potraživanja od malog broja kupaca. Na dan 31. prosinca 2001. godine, pet najvećih kupaca predstavlja 48% ukupne neto vrijednosti potraživanja. Upravljanje navedenim rizikom je usmjereno na širenje baze kupaca putem novih proizvoda i usluga koje su ponuđene novim kupcima.

Uz to, Društvo je izloženo riziku putem novčanih računa u bankama. Upravljanje navedenim rizikom usredotočeno je na poslovanje s bankama u stranom vlasništvu, s kojima Ericsson posluje širom svijeta, ili s bankama čijim se dionicama trguje na svjetskim financijskim tržištima te na svakodnevne kontakte s bankama. Stoga, Društvo smatra da je najveća izloženost ovom riziku predstavljena iznosom potraživanja od kupaca (bilješke 18 i 20) i ostalih potraživanja (bilješka 21), a nakon ispravka za sumnjiva i sporna potraživanja.

32 | *Financijski instrumenti* (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik da će se Društvo susresti s poteškoćama u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pažnju obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući prognoze jednom mjesečno. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj rizik je nizak.

Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost vrijednosnica uključenih u ulaganja raspoloživa za prodaju se procjenjuje prema njihovoj tržišnoj cijeni na datum bilance. Fer vrijednost ugrađenih terminskih valutnih ugovora je određena prema promptnim tečajevima na tržištu na datum bilance.

Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po tržišnoj vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te dugoročni krediti.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita u bankama približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospijea ovih financijskih instrumenata. Slično tomu, iskazane vrijednosti povijesnog troška potraživanja i obveza, uključujući i rezerviranja, koje su podložne normalnim uvjetima poslovanja, približne su njihovim fer vrijednostima. Nije moguće odrediti fer vrijednost predujmova primljenih od poštanskih i telegrafskih društava bivše Jugoslavije zbog neizvjesnosti kada će se oni iskoristiti (bilješka 30).

Utjecaj usvajanja MRS-a 39 na dan 1. siječnja 2001. godine

Društvo je usvojilo MRS 39 na dan 1. siječnja 2001. godine. U skladu s prijelaznim odredbama tog standarda, usporedni podaci za razdoblja koja su prethodila danu stupanja na snagu standarda, nisu bili prepravljani.

33 | *Događaji nakon datuma bilance*

U siječnju 2002. godine, kupac iz Italije, društvo Solidha Progetti, tužilo je Društvo za iznos od 1,3 milijuna eura, a radi izgubljenog dobitka, uzrokovanog nefunkcioniranjem opreme kupljene od Društva. Tijekom godine Društvo je prodalo 40 Internet kioska društvu Solidha Progetti za koje kupac tvrdi da ne rade ispravno i zbog čega je kupac izgubio određeni dobitak. Nakon dobivanja pravnog savjeta, Uprava je mišljenja da nije moguće napraviti pouzdanu procjenu rezultata ove tužbe na datum potpisivanja ovih izvješća.

34 | *Potencijalne obveze*

U prosincu 1999. godine Društvo je primilo obavijest o tužbi podnijetoj od strane dijela malih dioničara. Tužba zahtijeva od Trgovačkog suda u Zagrebu da neke odluke sa Skupštine dioničara održane 18. lipnja 1998. godine proglašeni ništavnim. Društvo je uložilo svoju žalbu. Nakon odgovarajućeg savjetovanja s pravnim savjetnicima, Uprava je mišljenja da nikakve značajne obveze ne mogu proizaći iz navedene tužbe.